
	یا من اسمه دواء و ذکره شفاء	
---	--------------------------------	---

پنومونی (عفونت ریه)

سمیه علی نژاد - کارشناس پرستاری

پائیز ۱۴۰۲

مرکز آموزشی درمانی و تحقیقاتی قلب و عروق

شهید مدنی تبریز

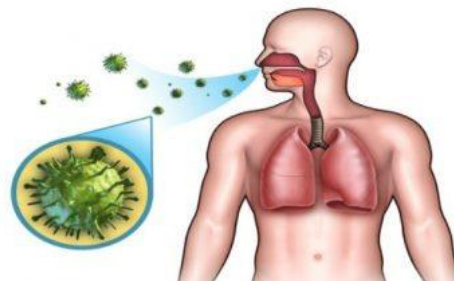
<http://madanihosp.tbzmed.ac.ir>

پنومونی یا عفونت ریه

- ❖ به التهاب بافت ریه که یک یا دو طرف قفسه سینه را درگیر می کند و معمولا در اثر عفونت ایجاد می شود پنومونی یا عفونت ریه گفته می شود.
- ❖ پنومونی ممکن است در اثر استنشاق مواد شیمیایی مانند بخار های سمی نیز ایجاد شود.
- ❖ در موارد نادری ممکن است التهاب ریه در اثر استنشاق مواد حساسیت زا یا مواجهه با موادی که در محیط کار وجود دارند ایجاد شود.

عفونت ریه چگونه ایجاد می شود؟

- ❖ در اثر تنفس میکرو ارگانیسمها ممکن است بیماری ایجاد شود.
- ❖ در موارد نادری ممکن است منبع عفونت ریه در نقطه ای دیگر از بدن باشد و از طریق جریان خون منجر به عفونت ریه ها شود.
- ❖ اگر به هر علتی در اثر استفراغ، بخشی از محتویات معده وارد ریه شود نیز موجب التهاب ریه ها می شود، چون میکروب ها از این طاقه وارد ریه می شوند.

علائم عفونت ریه

- ❖ علائم عفونت باکتریایی به صورت ناگهانی شروع می شود.
- ❖ تب و لرز
- ❖ درد قفسه سینه
- ❖ سرفه و گاهی ممکن است فرد مبتلا بسیار بد حال باشد

- ❖ سرفه در ابتدا ممکن است خشک باشد اما یک تا دو روز بعد سرفه همراه خلط می شود. خلط معمولا زرد رنگ است و ممکن است رگه های خونی داشته باشد و یا نارنجی رنگ باشد.
- ❖ تنفس بیمار سریع و سطحی می شود و ممکن است بیمار به نفس زدن بیفتد. در موارد شدید علائم کمبود اکسیژن در فرد بروز می کند.
- ❖ نفس عمیق یا سرفه ممکن است منجر به ایجاد درد عمیقی در قفسه سینه شود. این علامت ممکن است نشان دهنده گسترش عفونت به پرده پوشاننده ی ریه ها (پرده جنب) باشد.

پنومونی در چه افرادی شایع است؟

- ✓ کودکان خصوصا آنهایی که بیماری مزمن دارند.
- ✓ افراد مبتلا به بیماری های مزمن قلبی، ریوی، کلیوی، آسم، دیابت
- ✓ افرادی که سیگار می کشند.
- ✓ افرادی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند «مانند افراد مبتلا به ایذر»
- ✓ افراد پیر و ضعیف و افرادی که طحال آنان به علتی با جراحی برداشته شده است.
- ✓ افراد الکلی

پیشگیری از ابتلا به عفونت ریوی

- ❖ سیگار کشیدن بافت ریه را تخریب می کند و ریه را نسبت به عفونت ها آسیب پذیر می کند. اگر سیگار می کشید بهتر است آن را کنار بگذارید.
- ❖ اگر بالای ۶۵ سال دارید سیستم ایمنی شما ضعیف شده است و یا به بیماری مزمنی مانند بیماری مزمن قلبی، ریوی، کبدی و کلیوی، آسم، دیابت دچار هستید باید واکسن پنوموکوک را دریافت کنید.
- ❖ همچنین باید به خوبی از خود مراقبت کنید و برای پیشگیری از ابتلا به پنومونی ویروسی خصوصا در صورت شیوع آنفولانزا، واکسن آنفولانزا بزنید.

- ❖ اگر به هر علتی با جراحی طحال شما برداشته شده است دریافت واکسن پنوموکوک بسیار اهمیت دارد و باید در این مورد از پزشک خود اطلاعات لازم را بخواهید.
- ❖ در صورت ابتلا به سرما خوردگی و سایر عفونت های تنفسی باید نکات بهداشتی رعایت گردد تا از انتقال عوامل بیماریزا به افراد مستعد بیماری پیشگیری شود.

عفونت ریوی چگونه تشخیص داده می شود؟

پزشک با سوالاتی که از شما می پرسد و با معاینات و برخی اقدامات تشخیصی شامل آزمایش های خون، کشت خلط و عکس ساده قفسه سینه بیماری را تشخیص می دهد. در مواردی ممکن است بیماری بسیار شدید باشد و نیاز به بستری در بیمارستان باشد. در موارد نادری ممکن است بیماری چیز دیگری باشد مثلا در موارد نادری ممکن است سرطان ریه با چنین علائمی بروز کند. به همین دلیل خصوصا اگر فاکتور های خطری مانند مصرف سیگار داشته باشید بررسی های بیشتر مورد نیاز است.

درمان پنومونی

این بیماری در مواردی به صورت سر پایی قابل درمان است و در موارد دیگر صورت بستری صورت می گیرد.

درمان با آنتی بیوتیک، فیزیوتراپی قفسه سینه و در مواردی اکسیژن استفاده می شوند.

در صورتی که در ۲-۳ ماه گذشته سفری به کشور های دیگر داشته اید بسیار مهم است که فوراً این موضوع را با پزشک خود در میان بگذارید.

بسته به نوع و شدت بیماری ممکن است درمان خوراکی و یا تزریقی استفاده شود.

پس از درمان موفقیت آمیز عفونت ریوی ممکن است احساس خستگی، کوتاهی نفس و سرفه ای آزاردهنده و طولانی مدت برای چند هفته داشته باشید که طبیعی است.

از یک بالشتک گرم کننده یا کمپرس گرم بر روی قفسه سینه برای تخفیف درد سینه استفاده کنید.

از یک دستگاه مرطوب کننده با بخار سرد برای مرطوب کردن هوا استفاده کنید.

تشویق بیمار به سرفه کردن و تنفس عمیق جهت کمک به تخلیه ترشحات ریوی توصیه می گردد. تخلیه ترشحات باید با دقت انجام شود.

رژیم غذایی

❖ رژیم خاصی نیاز نیست، ولی باید سعی شود میزان دریافتی مواد مفید و مایعات در حد طبیعی حفظ شود. هر ساعت باید حداقل یک لیوان پر مایعات مصرف شود.

❖ مصرف مایعات به رقیق تر شدن ترشحات ریوی و در نتیجه تخلیه آسان تر با سرفه کمک می کند.

فعالیت در زمان ابتلا به این بیماری

استراحت در بستر تا هنگام برطرف شدن تب، درد و کوتاهی نفس حداقل به مدت ۴۸ ساعت ضروری است.

ممکن است تا ۶ هفته پس از بهبودی احساس خستگی و ضعف وجود داشته باشد، بنا براین نباید انتظار داشت که به سرعت بتوان به شرایط اولیه خود باز گردد.

درجه شرایطی باید به پزشک مراجعه نمود؟

- افزایش درجه حرارت بدن به بالاتر از ۳۸/۹ درجه سانتیگراد
- درد غیر قابل تحمل، با وجود مصرف دارو
- مسکن و گرم کردن محل درد
- تشدید کوتاهی نفس
- کبودی ناخن ها و پوست
- خلط خونی
- تهوع، استفراغ یا اسهال

منبع

حسین کاظمی - آسیه شکیب ، بیماریهای ریه و مراقبت های ویژه(اصول طب داخلی هاریسون) - ۱۴۰۲ - انتشارات اندیشه رفیع